

INUIT
PISINNAATITAAFFIINUT
INSTITUTI

Inuit Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi
Grønlands Råd for Menneskerettigheder

INNARLUUTILLIT

KALAALLIT NUNAANNI
KILLIFFIK 2019

Inuit innarluutillit amerlapput assigiinngiiaartorujussuullutillu, tassaallutik inuit timikkut, tarnikkut, misigisaqarsinnaassutsikkut eqqarsartarnikkullu innarluutillit. Innarluuteqarneq amerlasuunut inunnut innarluuteqanngitsunut sanilliullugu naliginngitsunik periarfissaqarnermik kinguneqartarpoq.

FN-ip Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaani Kalaallit Nunaat pisussaaffilerpaa qulakkeeqqullugu, inuit innarluutillit allatuulli periarfissaqarnerat assersuutigalugu ilinniagaqarnissamut, ineqarnissamut suliffeqarnissamullu tunngatillugit.

Una killiffimmik nalunaarusiaq Kalaallit Nunaanni 2017-2018-imi Inuit innarluutillit inuit pisinnaatitaaffiik ineriartorneranillu takussutissiaavoq. Nalunaarusiami sammisat tallimat erseqqissarneqarput Kalaallit Nunaanni inuit pisinnaatitaaffiisa illersorneqarnissaanut pitsangorsaataasussanik innersuussutit.

UANI PAASISAQARNERUGIT
[HUMANRIGHTS.GL](https://humanrights.gl)
[MENNESKERET.DK/KILLIFFIK](https://menneskeret.dk/killiffik)

NALUNAARUSIAMI SAMMISAT TALLIMAT

ILINNIARTITAANEQ

Nunaqarfinni illoqarfinnilu mikinerusuni atuarfiit tamatigut meeqqanut innarluutilinnut immikkut iliuusissat neqeroorutigisinnaaneq ajorpaat. Meeqqat, innarluuteqarnertik peqqutigalugu mianernareersut, allatut ajornartumik illoqarfimmu allamut najugaqarfigalugulu atuarfissaminnut nuuttariaqarsinnaapput.

TIKINNEQARSINNAANEQ

Kalaallit Nunaata sananeqaataa ataqatigiinnermullu aqqissuussinerit inuit nikissinnaanerannut immikkut unammilligassaqarfiummat, pingaaruteqaqaaq paasissutissat pingaarutillit pisortatigoortumillu kiffartuussinerit digitalitigut tikikkuminartuunissaat.

NAMMINEERLUNI

INUUNEQARSINNAATITAANEQ

Kalaallit Nunaanni inuit innarluutillit oqaluttuarisaaneq isigigaanni sulilu maannamut pingaaruteqartuni unammilligassaqarput namminneerlutik sumi, qanoq kikkullu najugaqatigerusullugit aalajangiinissaminnut periarfissaminnik.

Paasissutissat naatsorsueqqissaarinerlu Kalaallit Nunaanni inuit innarluutillit pillugit paasissutissat naatsorsueqqissaarinerillu annikitsuarsuuppup, aammalu innarluutillit pillugit paasissutissat nalunaarsuisarnerullu pitsaassusaannik annertuunik unammilligassaqarluni.

FN-IMUT

NAAMMAGITTAALIUTEQARSINNAANEQ KALAALLIT NUNAATA AKUERSISSUTIGISARIAQARPAA

Innarluutillit pillugit isumaqatigiisummi ilassuteqarpoq piumagaanni toqqarneqarsinnaasumik, taassuma inuit ataasiakkaat eqimattalluunniit periarfissippai FN-ip innarluutilinnut ataatsimiititaliaanut maalaaruteqarsinnaasut isumaqatigiissut unioqqutinneqarsimappat.

NALUNAARUSIAMI INNERSUUSSUTIT PINGAARNERPAAT

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Kalaallit Nunaata siunnersuisoqatigiivisa aamma Inuit Pisinnaatitaaffiitut Institutit innersuussutigaat:

- Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfiup kiisalu Ilinniartissuup qulakkiissagaa, ilinniartitsisunngorniat kiisalu ilinniartitsisut ilinniaqqittut atuartunik assigiinngitsunik innarluutilinnik ilinniartitsineri ilaatitsinissaq ilinniassagaat, ilaatigut ilinniartitsineri atortut attuumassuteqartut atornerisigut, ilinniartitsisut tamarmik, matuma ataani meeqqat atuarfianni, atuartunik assigiinngitsunik innarluutilinnik ilinniartitsinissamut piginnaasaqarnermik angusaqarnissaat siunertaralugu
- Naalakkersuisut sanaatornermut, tamat angallannerannut kiisalu pisortat nittartagaannut malittarisassanik ersarissunik eqqussissasut kiisalu taakku malinneqarnerinik sunniuteqarluartumik nakkutilliinermik qulakkeerinnissasut.
- Kommunit tamarmik paasiniassagaat, kommunip innuttaasui sorliit, Danmarkimi inissinneqarsimasut, Danmarkimit angerlartinneqarsinnaanersut.
- Naalakkersuisut qulakkiissagaat, inuit innarluutillit inuunerminni atugarisaanni ineriartornerat pillugu paasissutissanik naatsorsueqqissaarnernillu aqutissiuussisoqassasoq nutarsaasoqassasorlu, matuma ataani inuiaqatigiinni suliqarfinni annertuuni soorlu ilinniartitaanermi, suliffeqarnermi peqqissutsimilu.
- Namminersorlutik Oqartussat Danmarkimik oqaloqateqarnikkut Kalaallit Nunaat territoriatut atuutsitsiffiqineqannginneranik atorunnaarsippaat, taamaasilluni inuup nammineq maalaarsinnaanera pillugu innarluutillit pillugit isumaqatigiisummi tapiliullugu malittarisassat Kalaallit Nunaanni atuutilerlutik.

**NALUNAARUSIAQ UANI
ATUARUK HUMANRIGHTS.GL
MENNESKERET.DK/KILLIFFIK**